

B-CYCLUS OPENBARING VAN DE HEER

Openingslied: Komt allen tezamen (ZJ 218)

Komt allen tezamen, jubelend van vreugde:
komt nu, o komt nu naar Bethlehem!
Ziet nu de vorst der eng'len hier geboren.

Komt, laten wij aanbidden,
komt, laten wij aanbidden,
komt, laten wij aanbidden, die Koning.

De hemelse eng'len riepen eens de herders
weg van de kudde naar 't schamel dak.
Spoeden ook wij ons met eerbied'ge schreden.

Komt, laten wij aanbidden,...

O kind, ons geboren, liggend in de kribbe,
neem onze liefd'in genade aan!
U, die ons liefhebt, U behoort ons harte!

Komt, laten wij aanbidden,...

Verwelkoming, kruisteken en genadewens door de voorganger

Inleiding door de Lector

Vandaag luisteren we naar het evangeliieverhaal van de drie Wijzen op zoek naar het kind geboren in een kribbe. In de eerste lezing horen we hoe Jesaja zingt over alle volkeren die naar Jeruzalem trekken om de Heer te prijzen, en in de tweede lezing uit de brief aan Efeziërs vernemen we dat allen mede-erfgenamen zijn van Jezus, de Christus. De drie koningen herinneren ons eraan dat ons leven een zoektocht is, naar de ander, dichtbij of ver van ons. Ze leren ons de kracht van eenheid in verscheidenheid, ze herinneren ons ook aan de vreugde van de ontmoeting, met God in ons leven en met onze tochtgenoten.

Traditioneel is het op het feest van de Openbaring van de Heer ook Afrikadag.

Wij hebben een sterke band met dat continent dat zo veel meemaakt: geweld en oorlog, van miserie en hongersnood. Maar laten we ook kijken naar mooie beelden van culturele en sociale waarden zoals hun familielevens en de gastvrijheid. En daar hebben wij misschien nog wel van te leren.

Vandaag willen we ons solidariteit uitdrukken door de kerkgemeenschappen van Burundi, de Democratische Republiek van Congo en Rwanda te steunen.

De collecte van vandaag gaat naar deze kerkgemeenschappen.

Van harte dank voor uw bijdrage namens de kerken van Congo, Rwanda en Burundi.

Vergevingsmoment

Voorganger

Richten wij ons nu tot God die onder ons is komen wonen
en die door de drie Wijzen aan de wereld werd kenbaar gemaakt als de Messias.

Lector

Heer, als een 'Licht' zijt Gij gekomen in onze duisternis:
leid ons als een nieuwe ochtendgloren naar een nieuwe toekomst...
Heer, ontferm U over ons.

Christus, Gij toont ons de weg als 'Ster van hoop'
in deze afstandelijke, soms koele wereld:
toon ons ook vandaag
de weg naar een warmmenselijke wereld ...
Christus, ontferm U over ons!

Heer, eenvoudig en liefdevol in een kribbe kwam Gij tot ons.
Maak dat ook wij op deze wijze in het leven staan...
Heer, ontferm U over ons!

Voorganger

Moge God de Heer ons geleiden op onze levensweg,
ons beschermen tegen kwaad en geweld,
en ons de weg tonen als een stralende ster in ons leven.
Vandaag en alle dagen van ons leven.
Amen.

Eer aan God

Openingsgebed

Voorganger

Goede God,
Als een kind in een kribbe zijt Gij op deze wereld gekomen,
En een ster bracht mensen tot bij Hem.
Maak ook dat wij U mogen leren kennen
als een God die in alle eenvoud het opneemt
voor alle mensen en in het bijzonder voor mensen aan de rand.
Breng ons, zoals de drie Wijzen uw Zoon mochten vinden, bij hen
en dat zij zo uw licht en warmte mogen ervaren.
Dit vragen we U door Christus,
uw Zoon en onze Heer.
Amen.

Eerste lezing: JESAJA 60,1-6

Jesaja voorspelt het einde van de ballingschap. Hij laat de stad Jeruzalem van vreugde zingen omdat de Joden terugkeren. In zijn enthousiasme spreekt Jesaja woorden die groter zijn dan hijzelf: hij zingt over alle mensen van alle volkeren, die optrekken naar Jeruzalem om de Heer te prijzen. In de drie wijzen ziet de evangelist deze profetie in vervulling gaan ...

Uit de profeet Jesaja

Sta op, laat het licht u beschijnen, Jeruzalem,
want de Zon gaat over u op
en de glorie van de HEER begint over u te schijnen.
Want zie:
duisternis bedekt de aarde, het donker de volkeren,
maar over u gaat de HEER op
en zijn glorie is boven u verschenen.
Volkeren komen af op uw licht,
koningen op de luister van uw dageraad.
Sla uw ogen op en zie om u heen:
van overal stromen ze naar u toe,
uw zonen komen van verre,
uw dochters draagt men op de arm.
Bij het zien hiervan zult gij met blijdschap worden vervuld
en uw hart zal bonzen en wijd worden van vreugde.
Want de schatten der zee gaan over in uw bezit,
de rijkdommen der volkeren worden aan u afgedragen.
Een zee van kamelen bedekt u,
jonge kamelen van Midjan en Efa.
Alle bewoners van Sjeba trekken naar u toe;
ze voeren goud en wierook aan
en verkondigen luid de roem van de HEER.

Tussenzang: Voor kleine mensen (ZJ 207)

Voor kleine mensen is Hij bereikbaar,
Hij geeft hoop aan rechtelozen,
hun bloed is kostbaar in zijn ogen,
Hij koopt ons vrij uit het slavenhuis.

Hij zal opkomen voor de misdeelden,
Hij zal de machten die ons dwingen
breken en binden, Hij zal leven, onvergankelijk als de zon.

Zijn naam is tot in eeuwigheid, zolang de zon staat aan de hemel.
Zijn naam gaat rond over de aarde,
een woord van vrede, van mens tot mens.

Tweede lezing: EFEZE 3,2-3A.5-6

In Jezus openbaart God zich als de Heer van alle volkeren. In Jezus reikt God heil en redding aan voor alle mensen.

Uit de brief van de heilige apostel Paulus aan de christenen van Efeze

Broeders en zusters,
Gij hebt vernomen
hoe zich de genade Gods heeft verwezenlijkt
die mij met het oog op u gegeven is;
door openbaring is mij de kennis van het geheim meegedeeld,
zoals ik het reeds in het kort heb beschreven.
Nooit is het onder vroegere geslachten
aan de kinderen der mensen bekend gemaakt,
zoals het nu door de Geest is geopenbaard
aan zijn heilige apostelen en profeten:
dat de heidenen in Christus Jezus mede-erfgenamen zijn,
medeleden en mededeelgenoten van de belofte
door middel van het evangelie.

Alleluia (ZJ 3b)

Ik verkondig u een Blijde Boodschap:
heden is u een Redder geboren, Christus de Heer!

Evangelielezing: MATTEÛS 2,1-12

Uit het heilig evangelie van onze HEER Jezus Christus volgens Matteüs

Toen Jezus te Betlehem in Juda geboren was,
ten tijde van koning Herodes,
kwamen er te Jeruzalem Wijzen uit het oosten en vroegen:
“Waar is de pasgeboren koning der Joden?
Want wij hebben zijn ster in het oosten gezien
en zijn gekomen om Hem onze hulde te brengen.”
Toen koning Herodes dit hoorde werd hij verontrust
en heel Jeruzalem met hem.
Hij riep alle hogepriesters en schriftgeleerden van het volk bijeen
en legde hun de vraag voor
waar de Christus moest geboren worden.
Zij antwoordden hem:
“Te Betlehem in Juda.
Zo immers staat er geschreven bij de profeet:
En gij Betlehem, landstreek van Juda,
gij zijt volstrekt niet de geringste onder de leiders van Juda,
want uit u zal een leidsman te voorschijn treden,

die herder zal zijn over mijn volk Israël!”
Toen ontbood Herodes in het geheim de Wijzen
en hij vroeg hun nauwkeurig naar de tijd
waarop de ster verschenen was.
Daarop zond hij hen naar Betlehem met de opdracht:
“Gaat een zorgvuldig onderzoek instellen naar het Kind,
en wanneer gij het gevonden hebt, bericht mij het dan
opdat ook ik het hulde kan gaan brengen.”
Na de koning aanhoord te hebben vertrokken zij.
En zie,
de ster die zij in het oosten gezien hadden, ging voor hen uit
totdat ze boven de plaats waar het Kind zich bevond
stil bleef staan.
Op het zien van de ster werden zij vervuld van overgrote vreugde.
Zij gingen het huis binnen,
zagen er het Kind met zijn moeder Maria
en op hun knieën neervallend betuigden zij het hun hulde.
Zij haalden hun schatten te voorschijn
en boden het geschenken aan:
goud, wierook en mirre.
En in een droom van Godswege gewaarschuwd
niet meer naar Herodes terug te keren,
vertrokken zij langs een andere weg naar hun land.

Acclamatie

Gloria in excelsis Deo, gloria in excelsis Deo

Enkele bouwstenen voor de homilie

De geboorte van Jezus is als een verbond van God met ons. Laat ons zoeken hoe we dit verbond kunnen waarmaken.

Het bezoek van de drie Wijzen zette hen aan de geboorte van Christus wereldkundig te maken aan mensen van goede wil. We kunnen dit vandaag heel in het bijzonder doen in de collecte naar aanleiding van Afrikadag waarin we ons engageren in het bijzonder de kerkgemeenschappen in Congo, Burundi en Rwanda te steunen in het verspreiden van de Blijde Boodschap.

De teksten van de zondag van Openbaring, cirkelen rond de twee tegengestelde polen van ‘duisternis’ en ‘licht’. ‘Duisternis bedekt de aarde’ horen we bij Jesaja. Kunnen wij vandaag iets anders zeggen over een wereld waar zoveel onrecht heerst, waar de schande van uitbuiting en armoede dagelijks op ons netvlies wordt gebrand? En ook Jeruzalem – de stad der steden – is gehuld in het donker. Is er nog hoop voor jou, Jeruzalem? Is er nog hoop voor onze aarde? Maar dan klinkt de stem: laat licht je beschijnen! Nog duidelijker: laat de glorie van GOD over je schijnen! Het is GOD die ons opzoekt, die in onze duisternis het licht wil zijn. En als GOD in het geding is, staat de wereld op zijn kop – altijd!

Dit visioen uit Jesaja krijgt een nieuwe gedaante in de evangeliëlezing van Matteüs. Het begin luidt: Jezus – Jeshua: GOD brengt redding! – is geboren. En zie, uit het oosten komen er mensen die naar Hem op zoek zijn. Want zij hebben licht gezien, ze hebben zijn (!) ster gezien aan het firmament.

Wie zijn deze mensen? Het zijn 'magiërs': mensen die gevoelig zijn voor tekens en voor de tekenen van de tijd. Het lectionarium noemt ze 'wijzen'. We kunnen ze ook GOD-zoekers noemen.

Ze keren niet naar Herodes terug, maar naar de mensen van goede wil, via andere wegen naar hun eigen land.

Wat leren we van deze wijzen: leer ons de tekenen van de tijd te lezen. Wat er ook gebeurt, God blijft ons nabij. Hij laat zijn ster voor ons schijnen. Hij vraagt maar één ding van ons: durft omhoog te kijken, naar die ster die zelfs in de diepste nacht van je leven licht blijft stralen. Dan realiseer je je dat God je nooit in de steek kan laten. Hij is er, in het hart van ons leven, wie en waar ook we zijn!

Geloofsbelijdenis

Voorbeden

Voorganger

Een nieuw jaar brengt nieuwe voornemens.

Mogen wij onze goede voornemens voor God brengen
en bidden voor elkaar en voor een betere wereld.

Lector

God,

We zijn steeds op zoek naar u in deze wereld.

Laat ons leiden door de Geest van Jezus:

dat wij dit jaar écht de kracht vinden om het goede te doen ...

Laten wij bidden ...

Een nieuw jaar brengt nieuwe hoop,

brengt een sprankeltje licht in de duisternis.

Bidden wij voor hen

voor wie het jaar begon in moeilijke omstandigheden:

dat zij toch hoop mogen vinden

Laten wij bidden ...

Een nieuw jaar brengt kansen voor een nieuw begin.

Bidden wij voor allen die vastzitten in oude gewoontes,

in een sleur van oppervlakkigheid

of in een sfeer van onverzoenlijkheid:

dat zij wegen vinden tot verandering ...

Laten wij bidden ...

Een nieuw jaar lost de wereldproblemen niet op.
Bidden wij voor landen en volkeren die in moeilijke omstandigheden moeten leven.
Bidden wij voor de christenen die er wonen, dit weekend bijzonder
voor de christenen in Burundi, de Democratische Republiek Congo en Rwanda:
dat zij steun krijgen van ons.
Laten wij bidden ...

Een nieuw jaar daagt ons uit.
Bidden we voor onze eigen geloofsgemeenschap
dat warmte en verbondenheid hun leidraad mag zijn,
ook als het eens wat minder loopt.
Laten wij bidden ...

*Bidden we voor alle overledenen van onze gemeenschap:
Vandaag in bijzonder voor NN...
dat zij rust en vrede vinden bij de Heer van alle leven.
Laten we bidden*

Voorganger

Goede God,
Blijf bij ons in dit nieuwe jaar.
Geef ons het licht van een ster
als onze weg in het donker dreigt verder te gaan.
Geef ons mensen van goede wil
die samen met ons uw wegen gaan.
Vandaag en alle dagen van ons leven.
Amen.

Collecte ten voordele van de geloofsgemeenschappen in DR Congo, Rwanda en Burundi

Offerande

Gebed over de gaven

Grote dankgebed

Onze Vader

Gebed om vrede

Voorganger

Vrede is Jezus komen brengen,
vrede voor alle mensen van goede wil
Laten we deze vrede ook brengen in de wereld
die er zo naar hunkert.

En laten we hiermee vandaag in deze samenkomst beginnen
en elkaar een teken van vrede geven,
Want de vrede van de Heer is met elk van ons.

Geef elkaar dan nu een teken van vrede.

Vredeslied: Vrede voor jou, hierheen gekomen (melodie ZJ 735)

Vrede voor jou, hierheen gekomen,
zoekend met ons om mens te zijn.
Jij maar alleen, jij met je vrienden,
jij met je last, verborgen pijn.
Vrede, genade, God om je heen,
vergeving, nieuwe moed
voor jou en iedereen.

Niemand komt hier vrij van het kwade,
niemand gaat hier straks weer vrijuit.
Niemand te veel, niemand te weinig,
niemand te groot, geen een te klein-
dit wordt verbeeld in woord en gebaar,
tot ooit en overal, wij leven voor elkaar.

Jij die ons kent, Jij die ons aanvoelt,
Jij die de hele wereld draagt;
kom naar ons toe, leer ons te leven,
help ons te zien wat ieder vraagt-
tijd om te leven, kans om te zijn,
een plek om nu en ooit, gezien, aanvaard te zijn.

Lam Gods

Communie

Communielied: Heer, hoe zijt Gij gekomen (ZJ 210)

Heer, hoe zijt Gij gekomen, Gij die geboren zijt,
zult Gij voortaan regeren nu Gij te horen zijt?
Nu spreekt Gij alle dagen, zolang wij naar U vragen
geeft Gij uw woorden prijs.

Ons leven was verloren, maar Gij hebt trouw betoond,
uw licht kwam in het duister, vlees is het waar Gij woont.
Die 'God met ons' wilt heten, die brood met ons wilt eten:
Gij geeft uw lichaam prijs.

Gij die zijt Heer en Meester, hebt als een knecht gewaakt,
Gij hebt de weg gewezen maar zijt vervreemd geraakt,
wij hebben U verdreven, maar Gij voert ons ten leven
dat onze mond U prijst!

Bezinning na de Communie

Lector

Voor elke tocht is er een ster:
een woord, een teken, een weg, een uitweg,
een terugweg als het moet.
Voor elke tocht is er een ster:
een vriend, een hand, een huis, een thuis,
een boek, een beeld, een lied misschien.
Voor elke tocht is er een ster:
voor ieder mens, voor oud en jong die wijs wil heten,
voor iedereen die zoekt naar redding en naar recht.
Voor elke tocht is er een ster:
die wijzen brengen zal
waar 't wonder van het leven in eenvoud wordt getoond,
waar Gods liefdevol geven in kinderogen woont.
Voor elke tocht is er een ster.
Zoek niet te ver!

Frans Weerts

Slotgebed

Voorganger

Goede God,
Aan het einde van deze viering
willen we U danken voor de komst van uw Zoon
die zich – mede door toedoen van de drie Wijzen –
aan ons en aan de wereld heeft geopenbaard
als een vredebrenger, voor iedereen.
We vragen U
laat zijn voorbeeld ons blijvend inspireren
om steeds de weg van vrede te kiezen
en zo van deze wereld een mooiere plek te maken
waar iedereen meetelt.
Dit vragen we u,
vandaag en alle dagen van ons leven.
Amen

Zending en Zegen